

ΑΝΟΙΧΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ

Για ακόμα μια χρονιά οι φορείς και οργανώσεις που υπογράφουμε την επιστολή βρισκόμαστε στην εξαιρετικά δυσάρεστη θέση να τονίσουμε την ανησυχία μας για την **κανονικοποίηση της ακροδεξιής ρητορικής στην Ευρώπη**. Δυστυχώς αυτή η πραγματικότητα ενισχύεται από την εκλογή Τραμπ στις ΗΠΑ όπου ο ρατσιστικός, ομοφοβικός, μισογυνικός και γενικότερα μισαλλόδοξος λόγος είναι κεντρικό στοιχείο της εφαρμοζόμενης πολιτικής της νέας αμερικανικής διοίκησης, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα την κατάργηση των πολιτικών για την ποικιλομορφία, την ισότητα και της συμπερίληψης (DEI).

Η νέα αυτή πραγματικότητα έχει επηρεάσει και την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) με το αποκαλούμενο Τραμπ effect να οδηγεί **κυβερνήσεις κρατών μελών της ΕΕ να εκφράζουν θέσεις που μέχρι πριν έμοιαζαν αδιανόητες**.

Το αποτέλεσμα των ευρωεκλογών και οι εθνικές πολιτικές εξελίξεις επιβεβαιώνουν ότι η ΕΕ είναι σε μια επικίνδυνη καμπή και δεν βλέπουμε ανάλογη πολιτική και θεσμική αντίδραση από τα όργανα της ΕΕ με τις **θεμελιώδεις αρχές της Ένωσης να βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο**.

Η νέα γεωπολιτική πραγματικότητα συμβάλει στην άνοδο του εθνικισμού και της μισαλλοδοξίας. Οι θεωρίες της πολιτισμικής υπεροχής, αντικατάστασης πληθυσμού, ο απομονωτισμός, η ξενοφοβία, ο αντισιμιτισμός, η ισλαμοφοβία, ο αντισιγγανισμός, ο ρατσισμός, ο σεξισμός, η ομοφοβία, η τρανσφοβία, ο μισαναπηρισμός, ο μισογυνισμός, η διάχυτη μνησικακία, ο ιστορικός αναθεωρητισμός, τείνουν να γίνουν η νέα κανονικότητα.

Το 2024 ήταν μια χρονιά όπου οι πόλεμοι και οι ένοπλες συγκρούσεις ήταν οι περισσότερες από την εποχή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ο αριθμός των εκτοπισμένων παγκοσμίως ξεπέρασε τα 120 εκατομμύρια ανθρώπους.

Η απάντηση σε αυτό είναι πιο **περιοριστικές πολιτικές για το άσυλο, περισσότερα χρήματα για εξοπλισμούς και μια ρητορική γεμάτη μίσος για τα θύματα των πολέμων**.

Οι κυβερνήσεις παγκοσμίως αντιμετωπίζουν τη μετανάστευση ως απειλή, εστιάζοντας αποκλειστικά στην αποτροπή της αντί να την αναγνωρίζουν ως ένα φυσικό και διαχρονικό κοινωνικό φαινόμενο. Αντί για πολιτικές ένταξης και προστασίας, έχει επικρατήσει η ποινικοποίηση της μετανάστευσης και η μετατροπή της σε ζήτημα ασφάλειας. Δισεκατομμύρια ευρώ διοχετεύονται στην κατασκευή τειχών, στην ανάπτυξη στρατιωτικών υποδομών και στη χρήση προηγμένων τεχνολογιών παρακολούθησης, ενώ παράλληλα οι κυβερνήσεις καταστέλλουν και στοχοποιούν τις οργανώσεις, τις ομάδες και τους ανθρώπους που υπερασπίζονται τα δικαιώματα των μεταναστών και προσφύγων.

Η συνεχιζόμενη και εντεινόμενη ρητορική μίσους εναντίον κάθε τι διαφορετικού και γενικότερα άλλου, αναδεικνύει την ανάγκη η ΕΕ, ένωση αρχών και αξιών **να λάβει περισσότερες πρωτοβουλίες ώστε να αντισταθεί στην ακροδεξιά ρητορική**.

Σε σχέση με την Ελλάδα επαναλαμβάνουμε τις ανησυχίες μας για τα ζητήματα Κράτους Δικαίου υπενθυμίζοντας ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν

επανελημμένα παρουσιάσει προτάσεις για τη βελτίωση της κατάστασης στη χώρα σε τομείς όπως τις διακρίσεις σε βάρος των ΛΟΑΤΚΙ+, των Ρομά και άλλων μειονοτήτων, την ενδοοικογενειακή βία και την αστυνομική βία. Υπενθυμίζουμε την **ανάγκη κατάρτισης ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας για την Ελλάδα**, μιας και το προηγούμενο έχει λήξει εδώ και 2 χρόνια, που θα στοχεύει στη δημιουργία ενός αποτελεσματικού εθνικού συστήματος υποστήριξης και προστασίας των ατόμων που βιώνουν διακρίσεις και ρατσιστική βία.

Ταυτόχρονα η ελληνική δικαιοσύνη αδυνατεί συστηματικά να ελέγξει την εκτελεστική εξουσία για παράνομες πράξεις και περιστατικά αυθαιρεσίας που σχετίζονται και με ρατσιστικές συμπεριφορές και να αποδώσει ευθύνες για ποινικά αδικήματα που διαπράττονται από κρατικά όργανα. Τον Ιανουάριο του 2025 η Ελλάδα καταδικάστηκε για πρώτη φορά από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) στην εμβληματική απόφαση *A.R.E. κατά Ελλάδας* για επαναπροώθηση, δικαιώνοντας τις οργανώσεις, οι οποίες για χρόνια καλούσαν τις αρχές της ΕΕ να παρέμβουν ώστε να μπει τέλος σε αυτή τη «συστηματική πρακτική» η οποία παραβιάζει το διεθνές δίκαιο και τα θεμελιώδη δικαιώματα. Αναποτελεσματική παραμένει η δικαιοσύνη και στον έλεγχο της αστυνομικής βίας, με νέα καταδίκη από το ΕΔΔΑ στην πρόσφατη απόφαση *Παναγιωτόπουλος κατά Ελλάδας*. Το Δικαστήριο καταδίκασε τη χώρα, σε αντίθεση με τη συστηματική αρχειοθέτηση αυτών των καταγγελιών από τις εθνικές αρχές λόγω έλλειψης «επαρκών ενδείξεων».

Τα ζητήματα των διακρίσεων εναντίον ευάλωτων ομάδων στην Ελλάδα δυστυχώς συνεχίζουν να είναι επίκαιρα και αποτελούν σταθερά μέρος της ευρύτερης συζήτησης για το προβληματικό Κράτος Δικαίου στην Ελλάδα. **Ζητάμε από τις ελληνικές και ευρωπαϊκές αρχές** να αναλάβουν πρωτοβουλίες με κάθε πρόσφορο τρόπο ώστε να υπάρξει πραγματική αλλαγή στα ζητήματα ρατσισμού και διακρίσεων.

Η μάχη κατά των διακρίσεων και του ρατσισμού στην Ελλάδα και την Ευρώπη είναι μια μάχη επίκαιρη που μπορεί να κερδηθεί. Μια μάχη που πρέπει να κερδηθεί.

Αθήνα, Μάρτιος 2025

Συνηγογράφουν οι παρακάτω οργανώσεις & κοινότητες της Κοινωνίας των Πολιτών από την Ελλάδα και άλλες Ευρωπαϊκές χώρες:

1. *Αιθιοπικό Κοινωνικό - Πολιτιστικό Κέντρο "Αιθίοψ" - Cultural Centre Ethiops*
2. *Αλληλεγγύη Λέσβου ΑΜΚΕ- Lesvos Solidarity*
3. *ΑΝΤΙΓΟΝΗ - Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για τον Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία*
4. *ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (Α.Δ.Π.Α.)*
5. *ΑΡΣΙΣ Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων - ARSIS Association for the Social Support of Youth*
6. *Αφγανική κοινότητα Μεταναστών και Προσφύγων στην Ελλάδα - Afghan Migrants and Refugees Community in Greece*
7. *ΒΑΒΕΛ - Κέντρο Ημέρας Βαβέλ/Συν-ειρμός ΑμΚΕ Κοιν. Αλληλεγγύης - Babel DC Mental Health Unit for Migrants Day Care*
8. *Δίκτυο για τα δικαιώματα του παιδιού - DDP / Network for children's rights*
9. *ΔΙΟΤΙΜΑ Κέντρο για τα έμφυλα δικαιώματα και την ισότητα - DIOTIMA Centre for gender rights and equality*

10. Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου-ΕΛΕΔΑ - *Hellenic League for Human Rights HLHR*
11. Ελληνικό Δίκτυο για την Καταπολέμηση της Φτώχειας - *Hellenic Antipoverty Network*
12. Ελληνικό Δίκτυο Γυναικών Ευρώπης, ΕΔΓΕ, *European Network of Women-Greece, (ENOWGreece)*
13. Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες - *Greek Council for Refugees*
14. Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών - *Greek Forum of Migrants*
15. Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων - *Greek forum of Refugees*
16. Ενωμένη Ουκρανική Διασπορά - *Ukrainian Diaspora Union*
17. Ένωση Ουκρανών Γυναικών - *Ukrainian Women in Greece / Укρaїнкy в Γρεcίi*
18. Ίριδα-Κέντρο Γυναικών - *Irida Women's Center*
19. Κοινωνική Παρέμβαση Δυτικά
20. Πολιτιστικό Κέντρο Αφρικανικής Τέχνης και Πολιτισμών ΑΝΑΣΑ - *Anasa Cultural Centre*
21. ΣΗΜΕΙΟ για τη μελέτη και την αντιμετώπιση της ακροδεξιάς - *SIMEIO researching and confronting the far right*
22. Σύλλογος Νιγηριανών Γυναικών Ελλάδας - *Nigerian Women Organization of Greece*
23. Σχεδία Κέντρο Παιδαγωγικής και Καλλιτεχνικής Επιμόρφωσης
24. Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών ΣΥΔ - *Transgender Association in Greece SYD*
25. Χάρτα της Ειδομένης - *Charter of Idomeni*
26. AMKE SYMPLEXIS
27. ART AND ACTION NETWORK GREECE - Δίκτυο Τέχνης και Δράσης
28. Athens Pride - Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Αθήνας
29. Changemakers Lab
30. Cosmos of Culture/ Κοσμο-πολιτισμός
31. Defence for children - Greece DCI
32. El sistema Greece
33. Generation 2.0 for Rights, Equality & Diversity
34. Golden Dawn Watch
35. Greek Helsinki Monitor - Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ)
36. HIAS Greece
37. HumanRights360
38. I HAVE RIGHTS. Samos
39. INTER ALIA
40. INTERSOS Hellas
41. Jesuit Refugee Service Greece (JRS)
42. Legal Centre Lesbos
43. Lighthouse Relief
44. MOBILE INFO TEAM
45. PRAKSIS
46. SCI Hellas
47. Solidarity NOW

48. *United African Women Organization - Ένωση Αφρικανών Γυναικών*
49. *Velos youth center*
50. *We Need Books*

OPEN LETTER

AGAINST RACISM AND DISCRIMINATION

For yet another year, we, the undersigned, find ourselves in the uncomfortable position of expressing our deep concern over the **normalization of far-right rhetoric across Europe**. Unfortunately, this reality is reinforced by the election of Trump in the US where racist, homophobic, misogynistic, and generally intolerant discourse is a central element of the new US administration's implemented policies, most notably the repeal of the Diversity, Equity and Inclusion (DEI) policies.

This new reality has also affected the European Union (EU), with the so-called Trump effect leading **EU governments to express positions that previously seemed unthinkable**.

The result of the latest European elections and national political developments confirm that the EU stands at a dangerous crossroads, yet we see no adequate political or institutional response from the EU institutions with the **fundamental principles of the Union being in imminent danger**.

The new geopolitical landscape contributes to the rise of nationalism and intolerance. Theories of cultural supremacy, population replacement, isolationism, xenophobia, anti-Semitism, Islamophobia, anti-Roma discrimination, sexism, homophobia, transphobia, misogyny, resentment, historical revisionism, tend to become the new normal.

In 2024, the world saw more wars and armed conflicts than at any time since World War II, with global displacement surpassing 120 million people.

The answer to this is more **restrictive asylum policies, increased military spending and hate-filled rhetoric against the victims of wars**.

Governments worldwide treat migration as a threat, focusing exclusively on preventing it rather than recognising it as a natural and enduring social phenomenon. Rather than promoting integration and protection, governments have criminalized migration, transforming it into a security issue. Billions of euros are spent on building walls, developing military infrastructure, and deploying advanced surveillance technologies, while those who defend migrant and refugee rights face suppression and persecution.

The escalating climate of hate speech against all that is different and against difference itself, highlights the need for the EU, a union of principles and values, to **take more initiatives against far-right rhetoric**.

In Greece, we remain deeply concerned about the rule of law, recalling that the European Parliament and the European Commission have repeatedly called for improvements in the country in areas such as discrimination against LGBTI+, Roma communities, and other minorities, as well as issues related to domestic violence and police brutality. We emphasize **the need to develop a comprehensive Action Plan Against Racism and Intolerance for Greece**, since the previous one has expired 2 years ago, which will aim at creating an effective national system of support and protection for people experiencing discrimination and racist violence.

Meanwhile, the Greek judiciary systematically continues to fail in holding the executive accountable for illegal actions and abuse of power, many of which involve racist behaviour committed by state institutions. In a landmark decision in January 2025, the European Court of Human Rights (ECtHR) condemned Greece for the first time in the *A.R.E. v. Greece* case, on pushbacks, justifying the organisations that for years had been calling on EU authorities to intervene and end this "systematic practice" which violates international law and fundamental rights. Additionally, the judiciary remains ineffective in controlling police violence, with a new condemnation by the ECtHR in the recent *Panagiotopoulos v. Greece* case. The Court condemned the country, contrasting with national authorities' persistent dismissal of such complaints due to alleged "insufficient evidence".

Discrimination against vulnerable groups remains a persistent issue and is deeply tied to Greece's broader rule of law crisis. **We call on Greek and European authorities** to take initiatives in every possible way to bring about real change in the issues of racism and discrimination.

The fight against discrimination and racism in Greece and Europe is a timely battle that can be won. A battle that must be won.

Athens, March 2025

Co-signed by the following civil society organizations & communities from Greece and other European countries.

1. Αιθιοπικό Κοινωνικό - Πολιτιστικό Κέντρο "Αιθίοψ" - *Cultural Centre Ethiops*
2. Αλληλεγγύη Λέσβου ΑΜΚΕ- *Lesvos Solidarity*
3. ΑΝΤΙΓΟΝΗ - Κέντρο Πληροφόρησης και Τεκμηρίωσης για τον Ρατσισμό, την Οικολογία, την Ειρήνη και τη Μη Βία
4. ΑΝΤΙΡΑΤΣΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ (Α.Δ.Π.Α.)
5. ΑΡΣΙΣ Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων - *ARSIS Association for the Social Support of Youth*
6. Αφγανική κοινότητα Μεταναστών και Προσφύγων στην Ελλάδα - *Afghan Migrants and Refugees Community in Greece*
7. ΒΑΒΕΛ - Κέντρο Ημέρας Βαβέλ/Συν-ειρμός ΑμΚΕ Κοιν. Αλληλεγγύης - *Babel DC Mental Health Unit for Migrants Day Care*
8. Δίκτυο για τα δικαιώματα του παιδιού - *DDP / Network for children's rights*
9. ΔΙΟΤΙΜΑ Κέντρο για τα έμφυλα δικαιώματα και την ισότητα - *DIOTIMA Centre for gender rights and equality*
10. Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου-ΕΛΕΔΑ - *Hellenic League for Human Rights HLHR*
11. Ελληνικό Δίκτυο για την Καταπολέμηση της Φτώχειας - *Hellenic Antipoverty Network*
12. Ελληνικό Δίκτυο Γυναικών Ευρώπης, ΕΔΓΕ, *European Network of Women-Greece, (ENOWGreece)*
13. Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες - *Greek Council for Refugees*
14. Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών - *Greek Forum of Migrants*
15. Ελληνικό Φόρουμ Προσφύγων - *Greek forum of Refugees*
16. Ενωμένη Ουκρανική Διασπορά - *Ukrainian Diaspora Union*

17. Ένωση Ουκρανών Γυναικών - *Ukrainian Women in Greece / Українku в Греції*
18. Ίριδα-Κέντρο Γυναικών - *Irida Women's Center*
19. Κοινωνική Παρέμβαση Δυτικά
20. Πολιτιστικό Κέντρο Αφρικανικής Τέχνης και Πολιτισμών ΑΝΑΣΑ - *Anasa Cultural Centre*
21. ΣΗΜΕΙΟ για τη μελέτη και την αντιμετώπιση της ακροδεξιάς - *SIMEIO researching and confronting the far right*
22. Σύλλογος Νιγηριανών Γυναικών Ελλάδας - *Nigerian Women Organization of Greece*
23. Σχεδιά Κέντρο Παιδαγωγικής και Καλλιτεχνικής Επιμόρφωσης
24. Σωματείο Υποστήριξης Διεμφυλικών ΣΥΔ - *Transgender Association in Greece SYD*
25. Χάρτα της Ειδομένης - *Charter of Idomeni*
26. AMKE SYMPLEXIS
27. ART AND ACTION NETWORK GREECE - *Δικτύου Τέχνης και Δράσης*
28. Athens Pride - *Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Αθήνας*
29. Changemakers Lab
30. Cosmos of Culture/ *Κοσμο-πολιτισμός*
31. Defence for children - *Greece DCI*
32. El sistema Greece
33. Generation 2.0 for Rights, Equality & Diversity
34. Golden Dawn Watch
35. Greek Helsinki Monitor - *Ελληνικό Παρατηρητήριο των Συμφωνιών του Ελσίνκι (ΕΠΣΕ)*
36. HIAS Greece
37. HumanRights360
38. I HAVE RIGHTS. Samos
39. INTER ALIA
40. INTERSOS Hellas
41. Jesuit Refugee Service Greece (JRS)
42. Legal Centre Lesbos
43. Lighthouse Relief
44. MOBILE INFO TEAM
45. PRAKSIS
46. SCI Hellas
47. Solidarity NOW
48. United African Women Organization - *Ένωση Αφρικανών Γυναικών*
49. Velos youth center
50. We Need Books